והתניא דמים הטעונין יסוד טעונין כיבוס ומחשבה מועלת בהן והמעלה מהן בחוץ חייב, ודמים הנשפכין לאמה אין טעונין כיבוס ואין מחשבה מועלת בהן והמעלה מהן בחוץ פטור מאן שמעת ליה דאמר מעלה מהן בחוץ חייב רבי נחמיה א] (היא) וקאמר טעון כיבוס, ומחשבה מועלת בהן והתניא יצאו שירים והקטרת אימורין שאין מעכבין את הכפרה שאין מחשבה מועלת בהן ב] כי תניא ההיא בשלש מתנות שבחטאת אי הכי טעונין יסוד, לקרן אזלי, אימא טעונין יסוד ומחשבה מועלת בהן האמרת לא שרי ולא מפגלא ולא עיילא לגואי, כסופא ג] אלא כי תניא ההיא בדמים הפנימים אבל בדמים החיצונים מאי, פטור, אדתני דמים הנשפכין לאמה ליפלוג וליתני בדידה במה דברים אמורים בדמים הפנימים אבל בדמים החיצונים פטור ד] הא מני רבי נחמיה היא דאמר שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב ולא מתני ליה תלתא פטורי לבהדי תלתא חיובי רבינא אמר מן הקרן ה] ממש, מן היסוד מן הראוי ליסוד, אמר ליה רב תחליפא בר גזא לרבינא אימא אידי ואידי ראוי ו] (הוא) האי מאי, השתא ראוי לקרן אמרת לא, ראוי ליסוד מיבעיא, אלא מן הקרן מן הקרן ממש, מן היסוד מן הראוי ליסוד: כל הניתנין על מזבח הפנימי כו': ת"ר ז] ועשה כאשר עשה מה ח] בא ללמוד לכפול בהזאתו ולמד שאם חיסר אחת מכל המתנות לא עשה ולא כלום, אין לי אלא מתן שבע ט] שמעכבות בכל מקום, מתן ד' מניין ת"ל כן יעשה לפר זה פר יום הכפורים

כאשר

*[ושניה. בניותא]: דמים הטעונין יסוד. היינו שירים י] שטעון שפיכת יסוד: יא] מחשבה מועלת בהן. אם חישב בשפיכתן על מנת לאכול בשר למחר ולקמן רמינן עלה: ודמים הנשפכין לאמה. שנפסלו ושופכין אותו לסילון שבעזרה יב] המוליא לנחל קדרון: כי תניא ההיא. דמחשבה מועלת בהן: בשלש מתנות כו'. ועלה קדה מלתא היא דמסקנא דקושיא היא ולאו שינויא יג] כלומר לא תשמע מיניה דשירים טעון כיבוס ואפי' לר' נחמיה דהך ברייתא יד] בשלשה מתנות שבחטאות: נטענין יסוד. מעט מעינת יסוד עליהם ששופך שיריהם ליסוד: אלא כי תניא ההיא בדמים הפנימיים. ולעולם בשירים וכמ"ד לקמן שירים הפנימים מעכבי הילכך חשיבי לפגל טו] ולטעון חוץ ולטעון כיבוס: ור' נחמיה היא דאמר. אף שירים החיצונים שהקריבן בחוץ חייב ומשום הכי לא מצי לפלוגי בדידה: דלא מתני ליה תלתא פטורי. בחיצונים: לבהדי תלתא חיובי. דתנא בפנימיות, דבשלמא בכיבוס ובמחשבה מצי לפלוגי אבל בהעלאה חוץ לא מצי למיתנייה: רבינא אמר. הא דפרכת לעיל וליטעמיך מן היסוד הוא דאין טעון כיבוס הא מן הראוי ליסוד כו' לאו פירכא היא דמן הקרן מן הקרן ממש קאמר הא מן הראוי לקרן כגון טז] שלש מתנות שבחטאת טעון כיבוס כדרב פפא והא דתנן בהו ומן היסוד לאו מן היסוד ממש דתידוק מינה הא מן הראוי ליסוד טעון כיבוס ותקשה לך, אלא מן הראוי ליסוד קאמר ואשמעינן דמשכלתה זריקה אין השירים טעון כיבוס, דאילו מן היסוד ממש לא איצטריכא ליה דהשתא מן הקרן אמרת לא, מן היסוד מיבעי: ואימא אידי ואידי ראוי. וקמ"ל דיש לך ראוי לקרן ואין טעון כיבוס ואיזה זה יז] שלשה מתנות שבחטאת: ראוי לקרן אמרת לא. משנתן מתנה ראשונה ממעטת לטוליה דם מכיבוס: ראוי ליסוד. דכבר נגמרו מתנותיו מיבעיא ליה למיתני בתמיה הא מקמייתא אידחי ליה מכיבוס: אלא ודאי מן הקרן קרן ממש. אבל הראוי לקרן כל זמן שלא גמר מתנותיו טעון כיבוס והדר אשמעינן דמן הראוי ליסוד אין טעון כיבוס ולמעוטי שירים, דאי מן היסוד ממש לא איצטריכא ליה: ועשה כאשר עשה. בפר העלם דבר (א) לאחר שפי' בו כל מתנות דמו שנה לכתוב ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת וגו' ומקרא שאינו צריך הוא שהרי כל עבודותיו נתפרשו יח] חוץ מיותרת הכבד ושתי הכליות שהוא צריך ללמוד מפר כהן משיח האמור למעלה הימנו והא ליכא למימר דלהכי הדר ואקשינהו להא מלתא דהאי קרא כתיב ביה כפרה וכפר עליהם וגו' ואימורין לא מעכבי כפרה אלא כולה לדרשא וסרסהו יט] דע"כ לא מצי למימר כדכתיב כאשר עשה לדם הפר דמשמע מאחריכא יליף דלא חסר מידי דניבעי למילפיה אלא ועשה כאשר עשה לכפול באזהרת הזאות שלו והכי משמע כ] כאשר עשה (לו) כאשר כתבתי לך כל עשיותיו ושנה עליהם לעכב שאם חיסר א' כן שמעתי במנחות: מתן שבע. על הפרכת שמעכבות בכל מקום לקמן מפרש: מתן ארבע. שאין מעכבות בחטאת החיצונה כדאמרינן לעיל מניין שמעכבות בקרבות הפנימי ולקמן פריך למהלי קרא (ב) האי כפילה כא] ועשה כאשר עשה נמי עלייהו קאי דהא היכא נמי בהדיא כתיבו: תלמוד לומר כן יעשה לו. חזר וכפל ואם אינו לענין מתן שבע תנהו לענין מתן ארבע: לפר זה פר יום הכפורים. להשוותו לפר העלם דבר ולקמיה מפרש למאי הילכתא:

כאשר

הא מני רבי נחמיה היא. דאמר שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב ולא מיתני כב] תלתא פטורי בהדי תלתא חיובי כולה סוגיא דשמעתא משמע דרבי נחמיה איירי בדמים החיצונים כג] והקשה הרב רבי יעקב מאורליינ"ש דלקמן בסוף השוחט והמעלה (דף קי"א.) אמרינן והשתא דאמר רב אדא בר אהבה מחלוקת בשירים הפנימים אבל בשירים החיצוני' דברי הכל אין מעכבין כד] וכי קאמר ר' נחמיה בשירים הפנימים ועוד קשה דקאמר*) [א"ר יוחנן] ר' נחמיה כדברי האומר שירים מעכבין והכא אשכחן כה] חיצונים דמקריבן בחוץ חייב ואינן מעכבין דקאמר הכא לר' נחמיה בדמים החיצונים תרי פטורי וחד חיובא וכיון דאין מחשבה מועלת בהן ואין טעונין כיבוס א"כ לא מעכבי ועוד דאי שירים הניתנין ליסוד בדמים החיצונים מעכבי א"כ מליט דמים חציין למטה וחציין למעלה ובחד מקום לא אשכחן כדאמר לעיל* ועוד מי עדיפי משלש מתנות שבחטאת ועוד אמרינן בסוף השוחט והמעלה (לקמן דף קיב.) גבי חטאת שקיבל דמה בשתי כוסות דמוקי לה כר' נחמיה משל למה"ד כו' ומוקי לה בשעיר נשיא אלמא כו] ר"כ בחיצונות איירי דומיא דשעיר נשיא מיהו הא לא קשיא אע"ג דהמשל איירי בשעיר נשיא מ"מ רישא לא הוי בשעיר נשיא כז] ונ"ל סוגיא דשמעתא אתיא דלא כר' יוחנן וברייתא לא קשיא לר' יוחנן דהא דלא מפליג כח] בדידיה משום דסלה בפנימים קמיירי (תוס') ויש לפרש א"ר יוחנן ר' נחמיה כמ"ד שירים הפנימיים מעכבי ואיהו היה עושה אותה בחוץ חייב א"כ יש לחייב אף בחיצונים אע"ג דלא מעכבי דגמרי' מאיברים ופדרים ואי פרכת מה לאיברים ופדרים שכן תחילת עבודה שיריים כט] פנימיים יוכיחו ואי פרכת מה לשיריים הפנימיים שכן מעכבין איברים ופדרים יוכיחו ול"ע דהא שיריים הפנימיים קורא אותן תחילת עבודה לקמן ל] (הגהה) ר"ת השיב לו לא] דאמת הוא דר' נחמיה אף בשירים (ג) החיצונים מיירי מדקתני שירי הדם סתמא ל"ש פנימים ול"ש חיצונים והכי פי' דשמעתא דסוף השוחט והמעלה (ג"ז שם) והשתא דא"ר אדא בר אהבה מחלוקת בשירים הפנימים אבל חיצונים דברי הכל לא מעכבי וכי קאמר ר' לב] *יהודה בשירים הפנימים פירוש כי קאמר דשירים מעכבי לג] מוכלה מכפר היינו בשירים הפנימים וכי תניא ההיא בשירים החיצונים פי' ההיא דר' נחמיה ור' עקיבא בשירים החיצונים כל זה מדברי רב אדא ולדבריו דרבי עקיבא לד] הש"ס קאמר דמה שאמר ר"ע שירי הדם שירי מצוה הן משמע ל"ש פנימים ולא שנא חיצונים לא קשיא לרב אדא דר"ע לדברי עצמו השיב לה] לך דפליג אדר' *יהודה ואית ליה שירים אין מעכבים אפי' בפנימים ורבי נחמיה ס"ל לעולם דפנימים מעכבין ושירים חיצונים אין מעכבין לו] אפ"ה חייבין בחוץ ור' יוחנן היה סובר דאף חיצונים מעכבין לר' נחמיה ובזה לא היה מוקשה דמלא שום תנא דסבר חיצונים מעכבים דודאי איכא שום תנא דאית לז] ליה האי סברא דחיצונים מעכבין אלא בזה איתותב לח] דרבי נחמיה הוה ס"ל דחיצונים מעכבין וטעמא דר' נחמיה דמחייב בחוץ משום עיכובא הוא דהא ודאי ליתיה וק' לפר"ת דע"כ ליכא שום תנא שיאמר שירים החיצונים מעכבין כדפרישי' דלא מליט דמים שחציין למטה וחציין למעלה ועוד דלא אפשר לומר לט] כן לר' נחמיה שירים החיצונים מעכבין כדמוכח בסוף הוציאו לו (יומא דף ס.) דפליגי ר' יהודה ור' נחמיה בדברים הנעשין בבגדי לבן בחוץ דלרבי יהודה לא מעכבי ולרבי נחמיה מעכבי דמפרש ר' יוחנן דשניהם מקרא אחד דרשו והיתה זאת לכם וגו' וכתיב זאת וכתיב אחת לר' יהודה חד למעוטי בגדי לבן בחוץ וחד למעוטי בגדי זהב בחוץ ולרבי נחמיה חד למעוטי בגדי זהב וחד למעוטי שירים דלא מעכבי מ] והתם פריך [שפיר] דרבי יוחנן אדרבי יוחנן מההיא דלקמן דקאמר ר' יוחנן דתני ר' נחמיה לדברי האומר שירים מעכבין מא] קשיא: **ועשה** מב] לפר כאשר עשה-פי' בקונט' בפר העלם דבר של צבור כתיב ומקרא שאינו צריך הוא שהרי כל עבודותיו נתפרשו בו חוץ מיותרת הכבד ושתי הכליות שהוא צריך ללמוד מפר כהן המשיח האמור למעלה הימנו

*) דקאמר ר' יוחנן התם ר' נחמיה כו'. נ"ק

א] תיבת היא נמחק: ב] כי תניא ההיא. פי' דמחשבה מועלת בהן בג' מתנות ואפי' כרבנן אתיא וסייעתא היא לרב פפא דלדברי הכל מוכח בהדיא דבג' מתנות טעון כיבוס (כי תניא ההיא בדמים הפנימים) כו': ג] כי תניא ההיא בדמים הפנימים. ולעולם אימא לך בשיריים כמאן דאמר לקמן שיריים הפנימים מעכבין הלכך חשיבי לפגל ולענין חוץ ולענין כיבוס אבל לעולם לא איפשיטא ליה כרב פפא בדמים החיצונים: ד] הא מני ר' נחמיה היא. והשתא ניחא דראוי ליסוד טעון כיבוס ומ"מ מן הקרן אין טעון כיבוס אפי' לר' נחמיה שכבר נעשה מצותו אבל שיריים אין מצותו נעשית עד שישפכנו ליסוד. מהר"פ: ה] הקרן מן הקרן ממש: ו] תיבת הוא נמחק: ז] ועשה כאשר עשה. פ"ה דמקרא שאינו צריך עד דהא כפרה כתיב בהאי קרא ואימורים לא מעכבי כפרה ואע"ג דמוכח לקמן דיותרת הכבד ושתי הכליות אתיא מתוך היקשא מ"מ ע"כ לאו לענין יותרת הכבד ושתי הכליות לחוד אתא כיון דוכפר כתיב משמע דאיתקש גם לענין כפרה והיינו דקאמר מה ת"ל לענין כפרה אלא ש"מ לכפול בהזאות לומר שאם [חיסר] אחת מן כולם לא עשה ולא כלום. לפום רהיטא משמע דה"פ להכי אקשי לפר כהן משיח לכולהו עשיות ועבודות שכתובות בהדיא בפר העלם גופיה לכפול בהזאות שהרי שינה הכתוב בהן וה"ק קרא ועשה לפר זה דהעלם כאשר עשה לפר דכהן משיח וכן משמע קצת בפ"ג דמנחות [אבל קשה] דא"כ איצטריך לפר שני דכתיב כאשר עשה לפר להאי היקשא דלכפול בהזאות ובסמוך מפרש תלמודא לפר זה פר כהן המשיח למאי הלכתא לעכב תראה לעכב כפרה [יליף] מדאיתקש לפר העלם כדפי' בקונטרס בסמוך וגם דומיא דלעכב דיוה"כ והשתא בלאו עיכובא בגופיה דפר כהן משיח איצטריך לפר [זה] הפר כהן משיח כדי לכפול בהזאות בפר העלם דבר כדפי' לכך נראה כפ"ה דועשה כאשר עשה לחוד (בא) [בלא] שום לפר ילפינן לכפול בהזאות דכולית קרא אפר העלם קאי וה"ק ועשה לפר כלומר ועשה לו להאי פר העלם כאשר כתבתי כבר עשיותיו הרי שכפל בהזאות בפר העלם בלא שום היקש דפר כהן [משיח] והלכך אייתרי להו תרי לפר פר ראשון ליוה"כ ופר שני דכאשר לפר זה פר כהן המשיח לעכב בפר כהן משיח גופיה שהיקשא דפר העלם דהא להיקש ולכפול בהזאות לא אצטריך כדפי' וכן לפר ראשון לא איצטריך לגופיה דפר העלם דהא בפר העלם איירי קרא ומועשה לחוד ידעינן דאפר העלם קאי הלכך אייתר ליה לפר הראשון לפר יוה"כ. מ"מ קשה לפ"ה דמפירושו משמע מדבעי תלמודא קאמר מה ת"ל דאי מצינא לאוקמי הך היקשא גופיה לעבודת הדם לא הוי מוקמינן ליה לכפול בהזאות וקשה דהא לר"ש איצטריך בסמוך הך היקשא לעבודת הדם למתן ארבע וא"כ לדידיה מנ"ל לכפול בהזאות לכך נראה דועשה כאשר עשה משמע דלכפול כל מה שבענין כי נמי איצטריך לעבודת הדם נמי משמע ועשה כאשר עשה דקאמר אכולהו עשיות ועבודות שנאמרו בפר כהן משיח והרי כאילו כתוב בהדיא ועשה ככל עשיותיו ולהכי קאמר מה ת"ל הרי עיקר העבודות מפורשות בהדיא לפר העלם. ויש לקיים פ"ה מ"מ ולא קשה מההיא דר"ש בסמוך משום דגבי מתן ארבע כי היכי דצריך ללמוד פר העלם מפר כהן משיח ה"נ צריך ללמוד פר כהן משיח לגבי מתן ארבע דאידי ואידי קרנות כתיב בהו דלא משמע כי אם שתי קרנות הלכך ליכא [לאוקמי הך] היקשא דועשה כאשר עשה לגבי האי מלתא דמתן ד' לחוד דהאי לישנא דועשה כאשר עשה משמע שעיקר ללמוד פר העלם מפר כהן משיח ולא ללמוד פר כהן משיח מפר העלם אבל לגבי יותרת ושתי הכליות שפר העלם למד מפר כהן משיח ואינו מלמד הוי משמע שפיר ההיקשא להכי אי לאו דבהאי קרא כתיב כפרה לא מעכבא כפרה [אלא] אכתי אימא דהיקשא דועשה כאשר עשה לאת בדם ובבילה אתיא שפר העלם למד מפר כהן המשיח ואינו מלמד כדפי' בקונטרס לקמן בסוף שמעתין ומידי דכפרה הוא שפיר בשלמא לקמן ניחא שפי' דאת בדם ובבילה כתיבי בפר העלם כמו בפר כהן משיח אבל לפ"ה דלקמן קשה לפי שיטת הקונטרס דהכא וי"ל דמ"מ ליכא לאוקמי היקשא דועשה כאשר עשה לדאת בדם ובבילה שהרי ועשה כאשר עשה משמע עיקר עשיה ואת בדם ובבילה אינו עיקר עשיה כי אם פירוש ההזאות איך יעשה אותם: ח] מה תלמוד לומר לכפול בהזאות ללמד שאם: ט] שבע שמעכבת: י] שיריים שטעונין: יא] מח"ד ומחשבה [illegible] המוציאן: יג] שניא היא כלומר לא תשמע מינה: יד] ברייתא בשלש: טו] לפגל ולענין חוץ: טז] כגון שלש מתנות כו' כיבוס כרב פפא והא דתנן בהו ומן: יז] שלש מתנות: יח] נתפרשו בפר העלם כמו כהן משיח חוץ: יט] וסרסהו על כרחך דלא מצי כו' עשה לפר דמשמע דמאחרינא יליף הוא דלא: כ] משמע ועשה לו כאשר כתבתי כו': כא] כפילא דועשה: כב] מיתני ליה תלתא פטורי כו' דשמעתא מוכחא דר"נ: כג] והקשה. עיין בתוס' יומא (דף ס' ע"ב): כד] מעכבין כי קאמר כו' דקאמר ר' יוחנן דקסבר ר' נחמיה: כה] אשכחן דמקריב בחוץ: כו] אלמא בחיצונים מיירי ואפ"ה מוקי לה כר' נחמיה. ס"א כרבנן אע"ג כו' ומתיבת בחיצוניות [illegible] אע"ג ל"ש: כז] נשיא וסוגיא דשמעתין צ"ל דאתיא: כח] בדידה משום כו' תוס' ויש לפרש כו' נחמיה כדברי האומר שיריים מעכבי וכיון דפנימים מעכבי ואלו כו': כט] שיריים הפנימים: ל] לקמן בפ' השוחט והמעלה: לא] לו בסנגנן [זה] והא לך פירושו דאמת: לב] ר' נחמיה דשיריים הפנימים: לג] דוכלה כפר: לד] עקיבא קאמר תלמודא דמה שאמר כו' מצוה הם דמשמע: לה] השיב לו: לו] ואפ"ה חייב אגולן בחוץ כו' לא היה מוקשה דמצי לאשכוחי שום תנא: לז] ליה. עיין בתוס' ע"ב בדף זה: לח] איתותב דהוא סבר דרבי נחמיה: לט] לר' נחמיה דשיריים תיבת כן נמחק: מ] מעכבי ואע"ג דהתם: מא] מעכבין ומסיק קשיא מ"מ רב ארא שלא היה צריך לכך מי ידחקנו לומר דשיריים הפנימים מעכבי לר' נחמיה: מב] ועשה כאשר עשה ותיבת לפר נמחק:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ועשה וכו' דבר כתיב לאחר: (ב) ד"ה מתן ד' וכו' למה לי קרא הא כאי: (ג) תוס' ד"ה הא מני וכו' ור"ת השיב וכו' בחיצונים מיירי. נ"ב ועי' בפירש"י בע"ב ד"ה שפיכת שיריים:

גליון הש"ס

גמ' יצאו שירים והקטרת אימורין. לעיל דף יג ע"א:

מבנה

1-3

ויקרא ד: יג-יח